

HIREINK.

Árvából. Az alsó-kubini ág, ev. esperesi (senior) állásra S k r i p e n y i János, lestini és L a c z o János, nagyfalvi lelkészek voltak kijelölve. A szavazatok már beadattak, hír szerint a többség Skripényi Jánosra esett.

Á r v a m e g y e törvényhatóság bizottsága folyó hó 12-én és 13-án tartotta rendes 6zi közgyűlést következő tárgysorozattal: 1. A vármegyei közigazgatási és gyámhatósági 1888. évi költségelőirányzat. 2. A vármegyei nyugdíjintézmény alapjának létesítéséről 3 szalélek pótlóának kivétele. 3. A betegápolási alap 1888. évi költségelőiténék pótló adójának kivétele. 4. A vármegyei magán kórház 1888. évi költségelőirányzata. 5. Községi ügyek. 6. Társtörvényhatóságok átiratai 7. Némely alkotott szabályrendeletek módosítása. 8. Egyéb folyó ügyek.

A z a l s ó - k u b i n i járás területén most folynak az unjenczosi ösziarások és tartanak november elséjéig. Felhívják minden hadkötelek, hogy illetőségi községi előjárásánál a véderő törvény értelmében a kitűzött hatánapig jelentkezék.

Zichy Ödön gróf, az árvai uradalom kormányzója a nyáron tartott jubileum emlékezétek M e s k ö Deszói megyei ellenőrt a jubileum kitünő rendezéséért és D u b a Gusztáv pénzügyi biztost, mint a jubileum alkalmával működött alsó-kubini magyar dalgyűlésület bűzök elnökét, grófi címerével díszített emléktárczákkal ajándékozta meg.

K u n h e g y i Miklós szántársálla Alsó-Kubiban is ismétlődött vedűgyszereplő 6 előadással. Azonban részint a rossz időjárás, részint a megye főispánját ért gyász esetek következtében kevés reménnyel kecsesgették Thalia papját, így tehát az előadások valószínűleg elmaradnak.

A z á r v a m e g y e i közművelődési egyesületet a budapesti congressuson Szmrccsányi alispán képviselte.

A z a l s ó - k u b i n i takarékpénztár részvényesek hó 13-án tartották az intézet megszüntetését, illetőleg átadás tárgyában közgyűlést. Zmeskáll Zoltán a takarékpénztár elnöke a közgyűlést megnyitván, felhívja a figyelmet a gyűlés erköcsi és anyagi fontosságára az egész megye lakosságát illetőleg és kéri a megjelenteket, hogy a napirenden levő kérdéseket nyugalmal, objective tárgyalják, kiki ne a saját érdekét, hanem a közérdeket tartsa szem előtt. A gyűlés tárgyalás nyilváníttja az 1886. évi és az 1887. év augusztus 31-ig szóló pénztári zárlat igazolását, az igazgatóság felmentését és a takarékpénztár beolvadását a Tátra felsőmagyarországi bank részvénytársaságba. A közgyűlés tartamára elnökül Szmrccsányi György alispán kértet fel egyhangulag. Miután a pénztári leszámolás tudomásul vétetett és a felmentvény úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadottak, felolvasták az alsó-kubini takarékpénztár és a »Tátra« bank igazgatóságai által közösen megállapított tervet, melyet következőkben foglalunk össze: 1. Az alsó-kubini takarékpénztár beolvad a »Tátra« bankba, leltárilag átadja mind a passzívát mind az aktívát a Tátra banknak, úgy, hogy ha utóbbiak meghaladnak az előbbieket, a többrele igényt nem tart. 2. A beolvadás közgyűléseleg határozatokat el és a kir. törvényszék által jogszersűséggel láttatik el. 3. A beolvadó intézet összes betevésének 70 százaléka meg egy évig a Tátra bankban marad. 4. Az alsó-kubini takarékpénztár mindent el fog kövelni, hogy az ökmányok kiállításánál a Tátra bank bélyegilletékekkel ne legyen megterhelve. 5. A szerződést mind a két intézet igazgatósága aláírta, miután a közgyűlés jogerőnyesen határozatot hozott. 6. A Tátra bank már ezen terv megállapításától kezdve minden passzívát és aktívát eszről eszre átvesz. A terv felolvasása után Zmeskáll Zoltán ecseteli a tak. pénztár helyzetét, bebizonyítja, hogy mostani állapotában magát ön nem tarthatja, ha újja alkíttatnék a rendelkezésre bocsátható tökével sem a betevőkön, sem az adósok segítésével nem volna, a részvényesek pedig építséggel sem nyernének vele, kéri a terv elfogadását. Méskö Deszói közgyűlése könyvébe kéri felvételt, hogy a pénztári kimutatás nem mutatja a tényleges vagyoni állapotot, mert ott csak 27000 frt vesztesség van említve, holott a

helyét csekélyebb számú, de becsesebb könyvek méltán pótolhatnák. Egy-egy encyclopediá mi, szótár, térkép, a Magyarország történelme, földrajza vonatkozó fő művek, a helyi monographiák, az önművelődés ez első s általános segédeszközei, szintén nem kerülnek sokba és eszesen tudományos művek megszerzése különben sem tartozik a kaszinók feladatai közé. És mily más haszna lenne egy kis gondosan megválogatott könyvtárnak, habár egyelőre csak egy-két száz darabból állana is, mint a mostani legnagyobb részt sejtetes, söt erkölcsönöző tartalom könyvgyűjteményeknek! És mily haszna lenne csodálat, ha a könyvtár megerősödve valóban komoly férfiaknak is segítségül szolgálna.

Lehetetlen, sőt az egyes helyi viszonyok ismerete nélkül igaztalan is volna, ha mi innen a központból általános jellegű tanácsokat akaránk adni a vidéki kaszinók könyvtárainak kezelésére és gyarapítására nézve. Nem is akarjuk Mi csak arra kérjük Önöket, hogy ne hanyagolják el a kör könyvtárát, mint eddig hazánkban legtöbb helyen történt; egyikezenek évről-évre minél nagyobb összeget fordítani annak céljára és mindenek felett művelit tagtársainak véleményét meghallgatva ne bízzák a megrendeléseket többé kevésbé a véletlenre; különösen vegyék bírálat alá a regény fordításokat, melyek két évtized óta irrodalmunkban valóságos szemétdombot képeznek, a melyben az igaz gyönyögt csak szakértő fedezheti fel. Ne feledjék Önök, hogy a társaskörök könyvtárainak nemzeti missiója van; a legtöbb ifju innen nyeri a lelkesedést vagy a mérget és a legtöbb nő, a jövő nemzedék nevelői, a kaszinók regényeinek hatása szerint alkotja meg a társas élet hangulatát; ne feledjük, hogy a jövő nemzedék, mely a könyvek nagy hatásáról már tiszta fogalommal fog birni, Önöket teszi felelőssé vidékük műveltségének más állapothatár és az önk működését fogják megbélyegezni, ha kaszinójukban ma esetleg kártyázás a fő dolog és a kaszinói könyvtár értéketlen, vagy épen sejtetes művekkel áll.

Elérkezett az idő; nemzeti létünk jelen miveltéségi foka megköveteli már tőlünk, hogy a magyar társas körök szellemi niveanja a közönségesnél és megszokottnál magasabbra emeltessek. Elérkezett az idő, hogy Önök, a vidéki társadalmi élet hivatásos vezetői, a közművelődést minél szélesebb körben terjeszteni igyekezzenek. Rendezzenek előadásokat, melyekből a magasabb műveltséggel még nem bíró ifjak és nők az emberiséget mozgató nagy eszméket és mindenek felett a magyar haza jelen állapotát megismerni és szeretni tanulják; gondoskodjanak

a nem annyira maga, mint gyermek társai által elkövetett könyvelmséget, feltette magában, hogy Marit nőül veszi.

Nem mondta senkinek, de azért tudta mindenki.

Avagy nem lettek-e árulói azok az az epedő pillantások, az megkülönböztetett tisztelet, melyet Mari iránt minden alkalommal tanusított? Óh a női szemek milyen látnak a szivekbe, ki olvassák azok titkát, azok vágyát. Béla viselést, minden mozdulatát sok szép szem kísérte, s hogy aztán hirbe hozták őket, anélkül, hogy maguk is tudták volna okát, csak ők lettek meg lepve, csak nekik volt újság.

Ha egyszer aztán már a »falu szája« megindult, nehéz azt beadgni. Beszéltek is szételben, hosszabban sok minden felét, de nem az irigység, hanem a Mari iránt való szeretet szolt belőlük, mert ő a miénk volt, és az ő boldogsága mindnyájunké, . . .

Mikor a tél után kinyíltak a tavasz virágai, Béla gomblyukában gyakran lehetett egy-egy rózsabombót latni s azt is tudta mindenki, hogy ilyen szép rózsák, csak a jegyző úr kertjében nyílnak.

Miért tagadnak tovább is? Az a rózsabombó a nyíló szerelmet jelentette, melyet titkolni nem lehet.

Ki is nyíltot nek sokára, nem csak a bimbó, de a szerelem is,

Igy lett egy szép májusi napon a falu árvájából a falu első asszonya, s habár szíve egész hevélvel egy emberen csug is, ő a miénk, ő a csüggedők vigasza, a szegények jóléteje s mindnyájunk szeretetének tárgya.

arról, ha kell, népkönyvtárak felállítására által, hogy a tanuló ifúság és a közép is kedvelje meg az olvasást és alkalossan körültekintően perzsgó életet, mely elvonja a jobb soisra méltó erköci a kártya és bor eszajától s munkára buzdítsa az ifjakat, kik már már érteni kezdik, hogy a nemzetért és szepért élni a legfőbb boldogság. És mindenek felett rendezzenek be kis, de valóban becses magyar nemzeti könyvtárak és gondoskodjanak annak öntudatos fejlesztéséről, hogy legyen egy mag, melyből a társasok öhajtott reformja kiindul.

Ezen csekély, de bizonyos nem általánosan feladat az, mely Önökre vár, hogy a társasörök könyvtárainak reformja által fokozatónként városuk és vidékük társaséletének újjalakítását is megkísértsék.

Magyar irók és könyvkiadók a mi bizottságunk tagjai. A mi feljajdulásunk talán túlzott és nagyon önző. De nem habozunk azt nyilvánosságra hozni. Ügyünk egyuttal a nemzetet és tudjuk, hogy Önök is hasonlóan gondolkoznak; körül tagjainak legjelésebbjei átérik teljesen, hogy: — nyelv- és a nemzet.

Legyenek azért, ismételve kérjük, gyámoltóink a magyar irodalom felvirágoztatása érdekében általunk megindított mozgalomban az által is, hogy jelen körlevegület gyűlésükön tagjaink tudomására hozzák, vita alá bocsássák, s az eredményt velünk (az irók és Művészek Társaságának helyiségében, Budapest, Nemzeti színház bérháza) közölve velünk ez ügyben továbbra is érintkezésben maradjanak.

Maradtunk hazafias tisztelettel

Budapestben, 1887. augusztus hó.

A könyvszárlást előmozdító bizottság és annak nevében.

György Aladár, elnök.	Jókai Mór, titkár.
Dolinay Gyula, titkár.	

MEGYEI ÜGYEK.

Túrözvármegye bizottsága f. hó 11-én Juszt Kálmán főispán elnöke alatt tartotta 6zi rendes közgyűlést.

A közgyűlést a főispán megnyitván, L e h o t z k y Lajos alispán tett rövid jelentést. A közmunka és közlekedésügyi miniszter leirata olvastatott fel, melyben tudatja, hogy a hadászati utvonalak továbbra is meggyi kezelés alatt maradnak. Szepesvármegye felirata a betegápolási költségeknek országosan leendő kezelését, Zolyomvármegye felirata a községek adóügyeinek ellátása czéljából alkalmazandó külön állami községek felállítására iránt, valamint az országos lelenzalap és országos lelenzházak felállítására iránt tudomásul vétettek. Ugyiszintén tudomásul vétettek a számonkérészek jegyzőkönyve, a helybeli alsófokú iparos tanácsokzala 1886—87. tanévi értesítője. A legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok 1888. évi névjegyzéke a miniszterhöz felterjesztetni határozottak. Ruttkay Sándor és Záborszky Adolf szolgabíráknak fizetését egyhangulag 100 frttal emelte fel, illetőleg így értelmű felterjesztés egy a miniszterhöz tetétti. Az 1888. évi költségvetés ugyanabban az összegben 32550 frt 36 krban állapított meg, mint a mult évben, azzal a hozzáadással azonban, hogy a szolgabírák fizetése 200 frttal többet tesz ki. A sorszállásra vonatkozó szerződés Herzky Adolla 3 évre minden árlejtés nélkül meghosszabbítottak. Több község előirányzata és költségvetése helyben hagyott. P e t r i k o v i e s János járási orvos kérvénye, hogy a nezapllí körben teljesített teendőiről díjazásban részesüljön, kiadott az alispánnak. R a k o v s z k y Ferencz esperesi törvényszék bírójának nemességéről és előnévről szóló bizonyítvány a levéltárban levő iratok alapján kiadottak. A megyei pénztár megvizsgálására V e l i t s Alajos, L a x Adolf dr. és K l i m o Vilmos, bizottsági tagok küldettek ki.

A vármegye közigazgatási bizottsága, mint rendszeren, 12-én szintén ülést tartott, mely alkalommal a rendes folyó ügyek intézettek el.

gatásunktól megizmosodva, rövid évek alatt igazi misszionarusa leszen a lángelmék jeles termékeinek s a magyar szellemnek, s mely a legmagasabb műigényeket is kielégíti.

Hivatkozhatnánk több németországi művész társulatára, melyek szintén csekély kezdetből indultak ki, amde azok most oly elérhetlen tökély hírében állanak a világ előtt, hogy azt tartunk, mikép a rájuk való hivatkozással az ideológok sorába soroztatunk.

Miből áll az a szarolás, mi egyes szintársulatok el-ekövetnek, ekövetni kénytelenek? Isten ennek a megmondhatója; itt csak azt említtük fel, hogy nem bírva meg a hosszú utak terhes községeit, minden városba már mint adós vonúl be a társulat, akkor, mikor még magát be sem mutatta, de már százakra menő előleget vett fel bérletpénz fejében. Itt aztán az anyagi gondok nem engedik erejét kifejteni, s az adósság törlesztetlen, a közönség várakozása kielégítetlen marad; s a csalódott közönség, beleértve még a lakásadókat is, egy következő alkalommal tán épen egy ártatlan tarsulatot sújt közönyével, bizalmatlanságával.

Igy aztán mindig abban a circulus vitiösusban mozog közönség és szintársulat, hogy ez annak támogatását, amaz meg ennek javulását várja, és pedig hiába várja.

Mennyivel másképpen lenne mindez, ha a jelzett szini kerület létrejönne! A társulat uti költségei nem haladnák meg a kellő mértéket az egyes városok közelségénél fogva, s a társulat oly módon jöhetne be, mint bejött ezuttal Bokodyék Selmezbányára: előleg kérese nélkül, s jóhírt hagyva maga után az előbbi állomáson.

A szinkerület alakításának egyéb előnyeiről a jövőre. V. F.

Nyílt Felhívás.

(Folyt. és vége.)

Nines rendkívüli eszközökre, nines rendkívüli anyag, erőre szükség, hogy minden egyes kaszinó minél inkább megfeleljen neemes feladatának és hogy a magyar társaskörök zöme a magyar művelit társadalom egyik központja és a közművelődés ügyének terjesztője legyen. Csak akarat szükséges, csak egy pár izléses és műveltséggel bíró egyén buzgalma. A Gaborieau, Ponson du Terrail, Gondrecourt, Montepin Xávr, Boisgobey, Born féle s más becs nélküli györgények helyett, melyek kaszinóink könyvtárában százával találhatók, ugyanannyi pénzzel kitünő magyar szepirodalmi műveket és nagyserű külföldi irók magyar fordításait lehetne beszerezni. A könyvkidőktől és magánosoktól koldultul rendszeren értéketlen művek

Igy lett a kis komédiás Mari mindnyájunké.

Szóba jött aztán, hogy kié volt ama kalap? Megtudták, hogy a Bene nagyságos úr Béla fiáé, ki azt nem is tagadta, hanem, hogy ő nem dobta be, azt is bebizonyította.

Nagyon régen volt ez, szinte elfeledtük e kis történetet. Úgy megszoktuk magunk között a kis Marit, mintha csak itt született volna. Megtanult szépen magyarul beszélni, s mikor elérte a 12-ik évet, kilépett az iskolából. Nagyon is szükség volt, hogy ezután valamely család gondjaira bizassék. Most is a jegyző úr állott elő, hogy majd elgadjja ő. Kinél is lehetett volna jobb helye? Az ő gondjaira bízták, nála lakott, de aztán is csak úgy hivta mindenki a »mi Marink«.

A lány a pad alatt is megnő, tartja a magyar közmondás. Bizony a mi kis Marink is pár év alatt olyan gyönyörű hajadonná fejlődött, hogy ritkította páriát a vidéken, büszkesége volt mindnyájunknak. Akadt is nem egy fiatal ember, kit lángra gyújtottak séspségei.

Azonban a sors, mely sokszor oly kérélelhetlen, mintha megakart volna hajolni az emberi érzelmek jogosultsága előtt, éppen azt az embert hozta elébe, ki akaratlanul oly szerencsétlen szerepet játszott életében. De a gyermek Bene Bélából is derék fiatal ember lett, tanulmányai végezte után itthon maradt, hogy előregedett atyjának segítségül legyen a teher viselésben.

Bántotta a lelkét a szegény leány sora, es, meg kedves tulajdonai is kimondhatlanul vonzatták őt hozzá, hogy az emberek, de meg saját lelkiismerete előtt is jóvá tegye

vezettség 1884. óta 114000 frt volt. Mután emek eleget tettek, következett a terv el-foglalásra a név szerinti szavazás. A képviselt 827 részvény közül, 4 személyi szavazott nemmel 20 részvény képviselőben. A gyűlés bejárása előtt még Zmeskall Zoltán megköszönte az eddig belé helyezett bizalmat, farradozásaiért Dávid János indítványára jegyzőkönyvi köszönetet fejezte ki. Erre Szmercsányi György elnök az első-kubini takarékpénztár t o s ó közgyűlést be-záróttanak nyilvánította.

Zólyomból. A Beszterce-bányán f. hó 7 én tartott választás alkalmával egyhangul Bittera Kálmán, kir. tanácsos, nyugalmazott törvényszéki bíró választotta meg polgármesteré.

Zólyom vármegye közigazgatási bizottsága Radvánszky Béla báró főispán elnöke alatt e hó 11-én tartotta ülését. Az alapján jelentést tett a múlt hó két nagyobb tüzéséről t. i. a kisgarami s a radványiról. Nagyobb vitát keltett a kisgarami hűtő és Kohn Vilmos és Meisel Márk tanított folyamodványa, melyben magániskola felállítását kérték. Hosszabb vita után a tanfelügyelő érvelése a folyamodókat elutasították, mert az oda való iskolák megfelelnek a követelményeknek.

KÜLÖNFÉLEK.

Lapunk azon t előfizetői részére, kik az előfizetési hátalékban vannak, a napokban figyelmeztetéseket küldöttünk szét. E helyen ismételve kérjük az előfizetési összeg szives be-küldését, hogy mi is eléglet teltessünk kötelezettségeinknek.

Kinevezés. Litschauer Lajos kir. bányaszkót a m. kir. pénzügyminisztérium a sel-meci bányaiskolához tanárrá nevezte ki.

Jegyzőválasztás. A hétfőn tartott választás alkalmával egyhangulot Vladár Imre, tót-prónai jegyző választotta meg szu-asányi körjegyzővé.

Schröder Rezső m. kir. bányatanácsos-nak, és a selmeci bányászati és erdészeti akadémia rendes tanárának, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából sok évi, hű és hasznos szolgálata elismerésül, a fő-ányatanácsosi cím díjmentesen adományoz-tott.

Napszerű felolvasások A töröz-szt-mártoni állami polg. és közép kereskedelmi iskola tanestülete a következő felhivatást bocsátotta ki: A töröz-szent mártóni állami polgári és közép kereskedelmi iskola tanestülete a múlt évben rendezett napszerű felolvasó estélyek sikerétől buzdítatva s a sok oldalról jött serkentő felszólításoknak engedve elhatározta, hogy ez estélyek rendezését ezen év téli részében is folytatni fogja. Midőn a tanestület 1884-ik évi szeptember hónapában a napszerű felolvasó esték rendezését elhatározta, tette ezt azon reményben, hogy városunk és vidékünk intelligens közönsége a tanestületet támogatni, az estéket pedig tömegesen látogatni fogja. Örömmel tekinthetünk vissza a felolvasó esték három cyclusára, mert a fent említett reményeinkben nem csalótkoztunk, sőt az elért eredmény minden várakozásunkat felülmuta.

Czélünk — a mint azt a múlt évében is kijelentettük — az volt, hogy némi alkalmat nyujtsunk megynél közönségünknek bizalmas, kedélyes és tanulságos összejövetelekre. E célból minden estély középpontját a lehető legnépszerűbb modorban tartott, tudományos tárgyú felolvasás képezte; de gondoskodtunk arról is, hogy estélyeinknek zene-, ének- és szavalati előadások is fűszerezék. Czélünk a jelen évben is ugyanaz marad, s miután sikerült a régi közreműködőkhez még újakat is megnyernünk: azon reményvel nézünk és IV. cyclus elébe, hogy igen tisztelt közönségünk ez estéket továbbra is a régi érdeklődéssel és kedveléssel látogatni. — A felolvasó estélyek havonként egyszer a polgári fuiskola épületében tartatnak meg, még pedig: I. Október 23-án; II. November 20-án; III. December 26-án; (karácsony másod ünnepe); IV. Január 22-én; V. Február 19-én és VI. Márczius 18-án;

kezdetők mindenkori 7 és 1/2, végők 9, vagy 9 és 1/2 órákor leend. Belépti díj nem lesz. Megyénk közönségének a felolvasások iránt tanúsított s évről-évre fokozódó érdeklődése ez évben szívesessé tette, hogy nagyobb felolvasó helyiségről gondoskodjunk. Ez meg is történt, s jelenleg két teremnek egyjétse által egy — minden tekintetben megfelelő nagyterem áll a felolvasó esték rendelkezésére. Hogy pedig a vidéki közönség ne legyen kénytelen a fogadóra szállni: a felolvasás napján a ruhát reggeltől kezdve nyitva lesz. — Az első felolvasás műsora a következő érdekes szakmából fog állni: 1. Concerto, Weber-től (op. 79.); zongorán (4 k.) előadják Soest Irén és Kuprecht Kálmán. 2. a) A vándor, dal Schubertől (op. 4.); b) Nédalok; c) Hüll a levél a virágról...; d) Mósolyogó galambom...; zongorakíséret mellett éneklé Derszib Béla. 3. A népköltészetről. Irta és felolvassa Révész Lajos. 4. Rondo capriccioso, Mendelssohn-tól (op. 14); zongorán előadják Soest Irén. 5. Simon Judit, ballada Kiss József-től; szavalja Fekete Miklósné. 6. Duo »Lucia« dalműből; Beriotól (op. 86.); »Hedra« és zongorán előadják Kaczina Pál és Boldis Ignác.

Az is szünnapjáról. még pedig a javából való, melyet egy selmeczibányai tüzöltő a napokban kezdeményezett. Tudva levő ugyanis, hogy Selmeczibányán a színházban őrt álló tüzoltóknak szabályzatilag megállapított díj, és pedig személyenként 50—50 kr. jár esténként. A most itt működő színházulat felléptének második estéjén azt a kellemes meglepetést rögtönözte egy tüzöltő, hogy a nyugtát átadva a szünigazgatónak, az 1 frtnyi illetéket a maga zsebéből fizette ki az öröknek. Udvözöljük a kezdeményezőt, kinek nevét nem sikerült kitudnunk, s csak annyit ismertettől hallottunk róla, hogy magyarul nem tud.

Felakadt a közlekedés. Zsarnóczán a Garam magva vizsgálása s hídépítés miatt felakadt a közlekedés, e szerént tutaajokkal sem lehet közlekedni.

A magyar korona. A következő sorokat kaptuk: A magyar koronát különös előszeretettel nyomatják egyes iparosok, kereskedők hirdetéseikre, reklamájkira s e tekintetben nem egy visszaélést történt. Ez indította a kormányt arra, hogy a magyar czimer használatát törvényhozásilag eltiltsa, illetőleg oly intézkedéseket tegyen, hogy csak azok használhadják, kik erre a minisztériumtól engedélyt kapnak. Nem tudjuk, hogy a töröz-szt-mártoni könyvnyomda részv. társaság mily címen kapta meg ez engedélyt, hogy az általa kiadott naptárt a magyar koronával díszíti s úgy hozza forgalomba e koronához nem illő belső tartalmú kiadványát.

A regálemegváltás ügyében tudvalevőleg a kormány előmunkálatokat tett. Ezek közé tartoznak első sorban a statisztikai felvételek az egyes községekben évenkénti fogyasztó pálmákról. Ez adatok felvételét ország-szerte a pénzügyi közegek végzik, a kik ez iránt a pálmakörök illetve a bérlelők érintkeznek. Az így gyűjtött adatok fogják a megváltási összeg megállapításának alapját képezni.

A magyar dalegyesület. A töröz-szt-mártoni magyar dalegyesület, örömmel jeleníthetjük, új életre ébred. Az egyesület tagjai holnap érkezetlet fognak tartani s mint halljuk, többen megígérték, kik még nem voltak tagjai az egyesületnek, hogy be fognak lépni. Ezt annál szivesebben hozzuk közönségünk tudomására, mert alkalmunk volt meggyőződni, hogy szélesebb körben érdeklődnek e szép hivatású egyesület sorsa iránt.

A tót-prónai körben a jegyzőválasztás e hó 22-én fog megtartatni. A pályázatok a stubnyai szolgabírói hivatalhoz nyujtandók be.

Vesztett kutya. A napokban Nagy-Rákon állítólag egy veszett kutya több kutyát, egy szamarat s gazdaasszonyát is megmarta. A megyei állatorvos felboncolta a kutyát, azonban valami gyanusát nem talált rajta, mind a mellett is a kello s szigorú intézkedések megtéttettek a netán bekövetkezhető baj megállítására.

Tót gyermekek az Alföldön. Mint a Bp. H. írja, közelebb kétszáz trencsényi tót

gyermeket visznek le a magyar Alföldre. A két száz gyermek árva, oda hazra nincs senkijök, levizik tehát őket Csongrád, Csanád-, Bihar- és Hajdúmegyébe, a hof jómódú magyar családok vállalkoztak befogadásukra. Nem tudjuk, mennyiben való e hir, de arra már előre el vagynak készülve, hogy hallatára a nemzetiességek majd csapnak nagy harmát De; mert a tót ávákról ők nem gondoskodnak, ezek számára nem gyűjtönek, ezeknek házat nem építenek, gondoskodni kell róluk, hogy a nyomorban el ne vesszenek. Egy nemes emberbaráti kötelesség teljesítését látjuk abban, mert a tapasztalat megmutatta, hogy a telepitett tót gyermekekből erélyt gazdaemberek váltak, míg azt, hogy milyen sorok vált volna rájuk igit, el sem lehet képzelni.

Az iparos tanoncz-iskolák ellenőrzése s az ipardíjak és pénzbüntetésekre vonatkozó kimutatások mikénti készítése tárgyában a földműves, és kereskedelmi minisztérium szigorú rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, mely szerint indítatva érzé magát az iparostanoncz-iskolák tekintetében felhívni a törvényhatóság figyelmét mindazon intézkedések elrendelésére és szigorú végrehajtására, melyek alkalmasak arra, hogy a már is tapasztalt fokozatos emelkedést és sikert a következő tanévre biztosítsák, különösen hangsúlyozza, hogy a hanyag meszterek a törvény értelmében megbüntetésnek és eredményről az iparskolai bizottság értesítessék.

A pozsonymegyei gazdasági egyesület legutóbbi gyűlésében indítvány történt, hogy tekintettel arra, hogy a burgonyában a termés megyszerte oly szegény, hogy még magnak sem lesz elég, az egyesület forduljon a kormányhoz természetben való segélyért; de a gyűlés, illetőleg a választmány nem fogadta el ezt az indítványt, mert há-bár a megye egy-egy vidékén ez élelmi czikkben valóban nagy lesz a hiánya, a szükséglet még is lehet a megyei termésből fedezni, mert egyes vidéken jó termés van; de azért sem párolhatja, mert kedvező elintézés esetében sem vezethetne célhoz a kormány ebbeni intézkedése.

A »bányászati és kohászati iryadalom pártoló egyesület« Selmeczibányán ez é. november 5-én d. u. 5 órákor közgyűlést tart a bányász- és erdészakadémiai főépület nagy D termében. A közgyűlés tárgyai: a) Az alapszabály tervezet bemutatása és megvitatása. b) Jelentések. c) Indítványok Felkérnek a tagok, hogy az alapszabálytervezetre vonatkozó netáni megjegyzéseiket november 1-ig az elnökséggel közöljék.

Gépgyárosaink figyelmébe. A szőlőművelésre szolgáló gépeknek és eszközöknek Romániába való vámmentes bevételé, ha e tárgyak száma és minősége és az a határállomás, a melyen át a gépek és eszközök bevitetni fognak, idejékorán bejelentetik, — a román kir. pénzügyminisztérium megengedi.

Hány százalék tud olvasni? Az európai államokban 100 ember közül olvasni tud: Ausztria-Magyarországban 88, Németországban 94, Angliában 91, Franciaországban 88, Olaszországban 74, Spanyolországban 69, Oroszországban 53; olvasni irni és számolni tud: Ausztria-Magyarországban 75, Németországban 89, Angliában 81, Franciaországban 77, Oroszországban 63, Spanyolországban 49, Olaszországban 39; idegen nyelvet tud: Ausztria-Magyarországban 61, Németországban 69, Angliában 34, Franciaországban 28, Spanyolországban 73, Oroszországban 23.

Ipolyi püspök emlékezete. Ipolyság kegyeltes ünnepet rendeznek e hó 20-án Ipolyi Arnold volt nagyváradi püspök, mint Hontmegye szülötteinek emlékeztetére. A rendező bizottság élén Pongrácz Lajos, a megye érdemes alispánja áll. Az ünnep programmja a következő: I. Gyászistentisztelet a diesülött püspök lelki üdvéért, reggeli 8 órákor: tartva Steger Imre ipolysági plébános ur által. II. Emlékünnep a megye székháza termében, délutáni 1 órákor, következő sorrendben: 1. Hymusz, írta Kölcsey, éneklé az ipolysági dalarda. 2. Emlékbeszéd, írta a felolvassa Pongrácz L. Ipolyi emlékezete, óda, írta és szavalja P. József István. 4. Bemutatása Ipolyi Arnold gyermek- és ifjúkori lakhelyén elhelyezendő em-

léktáblának, valamint Ipolyi irodalmi műveinek. III. Társas-elemlő a hontmegyei kaszinó termében délután fél 3 órákor. IV. Hangverseny a megye háza termében esti 8 órákor; az ipolysági dalarda. Balczár Irén, Dolcsal, Samu úr, Gaál Mariska, Mui Emilia, Paczoly Irén és Vinter Emilia urhölgyek közreműködésével. A közönség tájékozásul az emlékünnep rendező bizottsága a következőket közli még: I. Ugy a templomban, mint az emlékünnep mind két nembeli úri közönség részé venni hazafuigal fölkeretik. 2. A társas-elemlő 1 frt 50 krajval (borok és kávéval együtt) aláírhat Berkó István, Dombó Karoly, Vinter Sándor uraknál, valamint a rendezőség- és a kaszinó szolgálat. — Az országos társulatok küldöttjei vendéglők tisztelettel kéretnek. 3. A hangversenyre be-lepti jegyek 1 frt 50 krajval ugyan azoknál, s este a pénztárnál kaphatók. A netáni tiszta jövedelem fele részben az Ipolyi emlékalap-, és fele részben a hontmegyei tűz által károsultak javára lesz fordítandó. Föl-felületesek csupán a légezt községeknek juttatnak. — Külmegyei meghívottak a hangversenyen szivesen láttnak. 4. Szállásokról levelező lapokon jelentkező külmegyei vendégek számára gondoskoda lesz. 5. Az osztrák-magyar állami vasutok, (Budapest és Érsekújvár felől) érkező a r. biz. elnöknél eleve irással jelentkező vendégek, utazási kedvezményes árakban részesülnek.

Magyarország ideai termése. Az aratás végeredményét fellelő statisztikai táblázat egyik része (nyári termények) immár előttünk fekszik. Kivehetjük ez adatokból, hogy reményeinkben nem csalótkoztunk, mert ez évben — gabonamezőkből — bő termés volt; buza, rozs, árpa bőven termett, míg zab kielégítő mennyiségben, repce kevesebb volt mint tavaly. E körülmény azonban abban leli magyarázatát, hogy a bevetett terület is jóval csekélyebb volt. Az a nézet uralkodott aratás előtt mindenfelé, hogy a buzatermes valószínűleg egyforma lesz a 82-iki jó buza-terméssel ével, t. i. a termés 48—57 millió hectoliterre becsültetett hivatalosan is. A tényleg eredmény azonban a 82-ik év termését jóval 47 millió métermázsával meghaladta; vagyis összesen mintegy 52—53 millió hektoliter jó minőségű buzánk termett. Gabona neműekből már most minden kétségget kizárva, kijelenthetjük, hogy jó termés volt, csak az a baj, hogy az árakban nem mutatkozik jó irany, azokban ugyszólván még mindig állandó a hanyatlás. De ha igaznak bizonyul — a már több helyről érkezett hir — hogy t. i. nagy gabona keresletre van kilátás — akkor csakhamar jobb viszonyoknak nézhetünk elcibe.

A magyar szeszdó reformja. Megbizatatók információ alapján a M. Szesztermelők Lapja azt jelenti, hogy a szeszdó reformja az 1888—9-ik campagne-ra minden estebe életbe fog léptettetni. Hogy mily alakban valósul meg a reform tervezete, jelszerű, hogy mién állanak annak részletei, arról ma még — bármennyi közlemény lát is napvilágot a sajtóban — határozottan nyilatkozni nem lehet; csupán egyes tudunk biztosan, s ez az, hogy az új szeszdó az ipart minden esetre kedvezőbb viszonyok közé fogja helyezni és hogy a kormány egyik főgondja arra is kiterjed, hogy az ipart, mely már a végkimerülés legsúlyosabb határaig jutott, adig is, míg az új szeszdóval sorsát végképp intézheti, átmenetli is jobb helyzetbe juttathassa. Iparunk érdekelteji tehát remélik a legjobbat és bár nem érezhetjük magunkat jó szrepre hivatva: annyit mégis mondhatunk, hogy most már az elcsüggedés szibadságát le-rövéta magukról, bizvist remélhetik a jobb jövőt!

Sok az eső. Az utóbbi folytonos esős idő nagyon hátráltatja a mezeti munkát s e mellett a budapesti időjelző intézet azaz jelszegt, hogy havas, esős időre van kilátásunk.

Nincs többé petroleum robbanás. Levelezők a következőket írja: Mindenki tudja, mennyi bajt okoztak már az eddig alkalmazásban volt lámpák. Alig van nap, melyen egy vagy más helyen szerencsétlenség ne történne. Itt a lámpa felrobbanása következtében a vagyon megy tönkre, míg másutt akárhányszor emberéletet is követel a jelenleg használtban álló lámpa, melynek primitív szerkezeténél az ember és a vagyon egy pillanatra sincs biztonságban. Most azon-

